

Egyetértés

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 35.
 Kéziratokat nem küldünk vissza.
 CSAK BÉRMÉNYES LEVELEKET FOGADUNK EL.
 ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
 Egy évre . . . 20 ft. | Egy negyedévre . . . 5 ft.
 Egy fél évre . . . 10 ft. | Egy hónapra . . . 1 ft. 20 kr.
 Kiszámlázás: 3 hónapra Németországba a ft 70 kr.
 Francia-, Olasz-, Görög-, Török-, Spanyol-
 országokba, Svájc-, Románia- és Szerbia-
 vámságát az ottani árszabványok szerint.
 Magyarországon a postai díj mellett a postai
 szállásdíjat tartalmat, negyedévre 9 ft 20 kr.
 Egy szám ára 6 Ar.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, VI. DALSIKNÁZ-UTCA 1.
 HIRDETÉSÉRT 25 NYLTERBÉ
 VALÓ KÖZLEMÉNYEK FELVÉTELE KIADÓHIVATAL
 PÁRISBAN (Egyetértés kiadója):
 John F. Jones & Co. 21 bis, Faub. Montmartre.
 Bismarckstrasse 107. Dussel G. & Co. Tára.
 Miquel & Danneberg L. I. Kompagnie Nr. 7.
 Messer Radolf Scherzinger Nr. 2.
 Hasekronen & Vogler, I. Wallisgasse 1.
 Oppel & Staudenmann Nr. 2.
 Schmitt Heinrich, I. Wallisgasse Nr. 14.
 Bernhart Alajos, I. Wallisgasse Nr. 26.
 Jukes Miksa, I. Ruzsargasse Nr. 12.
 és valamennyi hirdetői iroda

Budapest nov. 27.

A képviselőház mai ülésében folytatták a választási és közoktatási törvények költségvetésének részletes tárgyalását.

Madarász József, emlékeztetve a Pável püspök által kiadott rendeletre, mely ott is elrendeli az ólah nyelv mint egyházi nyelv alkalmazását és tanítását, a hol a lakosság már tisztán magyar, követelte, hogy erősen hajtsa végre a kormány a magyar nyelv kötelező oktatásáról szóló törvényt, valamint sürgeti a népoktatási törvény revízióját is.

Szedekényi Nándor e kérdésben csatlakozik Madarászhoz, mert a liturgikus nyelv nem lehet az oktatásnak is nyelve, ha ellenkezik az állami rendelkezéssel, megjegyyezve, hogy a román nyelv nem is tekinthető ősi liturgikus nyelvről; sürgeti a tanítóképzőintézet tanárok felkészítésének javítását.

Feres József a miatt szólott föl, hogy a tanítók még most sem kapták meg a 300 forintba kiegészített minimumot s meg eltarthatják az elnevelésüket, meg megkapják.

Thaly Kálmán egész szívével csatlakozik az előbbi felszólalókhoz.

Gr. Csáky Albin elismeri, hogy végre kell hajtani a törvényt, a mint tudják, csak nemrég küldött ki rendeletet. Ha a háromszori megintés nem lesz elég a felekezeti iskolák fenntartásának a végül, hogy végrehajtsák a törvény rendelkezéseit, akkor nem lesz más mód, minthogy be kell majd aokat az iskolákat szüntetni.

A tanítói fizetések minimumára megjegyzi, hogy minden erővel arra fog törekedni, hogy a felekezeti megadják a minimumot; ebben a tekintetben semmiféle késedelmet sem fog megengedni.

A mi Pável püspök rendeletét illeti, kijelenti, hogy törvényes kifogást nem tehet az ellen, hogy a liturgikus nyelvet tanítsák, minthogy minden felekezetenek joga van az ősi nyelvet használni liturgikus nyelvként s természetesen folyományai ennek, hogy a liturgikus nyelvet is tanítsák, ambar ő nem osztzik abban, hogy vesztélyt hozza az egyházra az, ha a liturgikus nyelvet nem tanítják, a mint a római katolikus egyházra sem hoz veszedelmet az, hogy nem tanítják liturgikus nyelvet.

A múzeumoknál gróf Zichy Jenő szólott fel, hogy a múzeumbeli állapotok semmivel sem javultak, a kormány még ma sem adott be új javaslatot, a múzeumot még mindig az elavult rendtartás alapján igazgatják, valamint az állandó múzeumi bizottságot sem küldték ki.

Thaly Kálmán is a múzeum reformjáról szólott. Thaly Kálmán a múzeum helyiségeinek kérdését is megoldhatónak találta volna, ha például a drága országahely helyett a megalkartható költségek a múzeumra fordították volna, vagy legalább lassabb tempóban építenék az országházat s a különbözőket fordítanak a múzeumba.

Herman Ottó csak azért szólott fel, hogy gróf Zichy Jenőnek szemrehányást tegyen; mert kiállott közbe szombatban, hogy elég volt már? Ő azért meg fog hallgatni.

Gróf Zichy Jenő derültség közt felelt, hogy ő förtelmetlen volt, mert egy hete felirkozott már, azt sem tudta, ki beszél, csak közbekiáltott, hogy elég már.

Gróf Csáky Albin kijelentette, hogy a múzeum újalkotásával, új építkezéseivel soha már nem várhat, ez is a közeli jövőben megoldandó kérdések közé tartozik.

Felvilágosított adott a könyvtárra nézve a Széchenyi-családdal kötött egyezségről. Az igazgató helyett ezennél két órát lesz joga kinevezni a családnak.

A zeneakadémiánál a keleti zenei termékek összegyűjtését sürgette **Thaly Kálmán**, valamint a magyar zene jobb művelését.

Fonyessy Ferenc előadó kijelenti, hogy a zeneakadémia már sok magyar dalt kutatott föl.

Thaly Kálmán tudja ezt, de meg többit gyűjtött föl. Ő a kiszárai török dalok gyűjtését ajánlja utoljára.

A protestáns egyházak segélyezéséért **Pulszky Ágoston** 150.000 forintot akarja fölmetetni. **Bánó József**, **Thaly Kálmán** és a miniszter felszólalása után az indítványt kiadták a pénzügyi bizottságnak.

A többi tétel vita nélkül tárgyalták. A befizetés kijelentésénél a jobboldali többszörösen megjelent **Csáky Albin** grófot.

Ezután ártették a kereskedelmi törvény költségvetésének tárgyalására.

Gróf Bathányi Tivadar volt az első felszólaló, a kinek beszéde főleg tengeri kereskedelmünk, Fiume jelentőségének emelése körül kristallizálódott, miért is sürgette az ország keleti részéről Fiumebe irányuló vasutaslatokhoz, a bajai, gombosi állandó hidak kiépítését, a fiúmei kikötő további fejlesztését.

Végül még **Ernusz Kelen** beszélt, a magyar kereskedelem erősítését követelve szemben az Ausztriában uralkodó agitációkkal. **Endrei Gyula** holnapra halasztotta beszédét, ezzel az ülés tíz óra negyven perczkor véget ért.

Budapest nov. 27.

Az országgyűlési szabadelnvi és hó 28-án esti hét órakor érkeztetett tart, melynek tárgyai: a honvédelmi és pénzügyi törvény 1894-ik évi költségvetése és a királyi táblai bírák számának szaporításáról szóló törvényjavaslat.

A magyar udvartartás.

— november 27.

A bécsi sajtó nagy része szintén behatóan foglalkozik a magyar udvartartás kérdésében beállott legújabb fordulattal s igazán meglepő jóindulattal szólnak hozzája.

A *Nevs Presse* «Dualizmus az udvartartásban» feliratu cikkben azt mondja, hogy a magyar udvartartás kérdésében nagy jelentőségű intézkedések történtek, melyek következtében sok magyar törvény holt betűje új életre ébred s a huszonöt év óta fennálló dualizmus szelleme az udvartartásba is belelesz vive, a nélkül, hogy maga az udvartartás kétváltászatnak vagy pedig a nélkül, hogy az uralkodó és a joga csak legfölválról is értenek, hogy a saját háztartását a saját akaratára szerint rendezze be. A most már bevezetett tények politikai fontossága monarkikus államban, különösen pedig olyan országban, amelyben a dinasztikus érzék olyan erősen van kifejlődve, mint Magyarországon, nem szorul bővebb magyarázatra. Itt nem bizantizmus, hanem a politikai megfontolás döntött. Az alkotmány helyreállítása és a királykoronázás óta Magyarországon mindig fájdalommal nézték, hogy a koronázás a monarkhia ezt a részét érdeklő valamennyi funkcionáljál nem a törvény által erre hivatott magyar zászló urak, hanem más udvari méltóságok működtek közre. Ebből különböző érdekeknek származtak melyeket az eszközök megválogatásában épen nem lelkismeretes agitációk politikai ciklokra kizsákmányolt.

Az 1892-iki költségvetés tárgyalásakor az akkori pénzügyminiszter, dr. Wekerle, az őszminiszterium nevében gróf Szapary Gyula helyett kijelentette, hogy a miniszterium ezt a kérdést tanulmányozza s illető helyen javaslatot fog benyújtani. Akkor az emberek összedűnték a fejüket s azt kérdezték, miért nem gróf Szapary miniszterelnök, az aranygyapjas lovag teszi ezt a kijelentést, de azért annak, hogy azon a kritikus napon a miniszteriumnak már ugyazóval mindene kezköz forgott. Néhány hónappal később, az 1893-iki költségvetés tárgyalásakor az időközben miniszterelnökké kinevezett Wekerle közölte a parlamenttel, hogy igéretét fentartja és reméli, hogy népszerű pozitív javaslatokkal állhat elő. Augusztus közepén a miniszterelnök íschibe utazott a felséghez s annak kiemelő emlékiratot nyújtott át a kérdésben: ezen épült a mostani megoldás. Pár nap múlva a magyar képviselőház az ugynevezett kis budgetet tárgyalja, melyben az udvartartás költségei is bevonultak s a kormányelnök akkor hivatkozott igérete teljesítésére. Az ügy megoldását körültekintő közigyi történelmi és levéltári tanulmányok előztek meg, melyeknek legnagyobb részét dícséretes alapszággal dr. **Thalóczy** kormánytanácsos, az udvari levéltár igazgatója végezték.

Különösen fontos társadalmi szempontból, hogy az udvartartásnak Budapesten állandó képviselői a kitárlásban, melynek élen fog állani a zászlósurak egyike, vagy pedig erre a méltóságra külön egyenlőséget neveznek ki. Az állás dolgaiban, mely magyar főudvarmestert hivatalléle lesz, még nem fejték be a tárgyalásokat, de mindenesetre ez a joga általánosan képviselni az udvart, ezt tartja evidenciának Magyarországon udvari méltóságot, a titkos tanácsosokat, kamarásokat stb.; az udvar magyarországi tartózkodása alatt érvényesít befolyását az udvari életben. Valószínűleg ennek a hivatálnak lesz dolga az is, hogy a magyar állampolgárok számára udvari címeket és kitüntetésekét javasoljon, a mennyiben nem vennék amugy is igénybe a magyar felelős kormány közreműködését. A hivatal azonban minden önállósága ellenére nem menekülhet bizonyos összefüggéstől a többi létező udvari hivatalokkal. Mindebben a közeli jövő fog dönteni.

Az udvartartás politikai és közigyi része, mondja az idézett lap, immár a legserényesebb formában el van intézve. Magyarország azt nagyvívó uralkodója elhatározásának és miniszterelnöké tapintatának köszönheti.

A *Nevs Wiener Tagblatt* is első rangú politikai eseménynek mondja a magyar udvartartás kérdésében felmerült fordulatot s aztán így folytatja: Mi Ausztriában ingység nélkül látjuk a magyarok legújabb sikerét, melyet politikai rendtelenségükkel és állami önértéktelük kiváltak. De ehhez mellettekintet is járul. A Lajtán túl lépésről-lépésre előre haladnak, a Lajtán innen pedig sokáig stagnáció, sőt visszavonulás uralkodik. De vídamban vesszük a legújabb magyar hírt, mint csak kevesselel előbb vittük volna. Nálunk is mutatkoznak a politikai javulás jelei és mi magunk is önértesebb hangulatban gratulálunk a birodalmi és szövetséges társaknak. Mi tudjuk, mily fontos elemet képviselnek ok nekem Ausztria-Magyarországon, hanem az összes európai népek világában.

A *Fremdenblatt* azt mondja, hogy a *Koncesszió* (?) nagy értékű. A magyarok koronás királyi ismét bizonyították aita kimeríthetetlen jóakarátának, mely őt a magyar nemzetet szemben előli. Ezt a nem mülo, határánál jóakarotat bizonyára, mondja az idézett lap, a legserényesebb körök elismerik és hálaosan viszonzni fogják.

Megemlítsere mélo, hogy a *Vaterland* egyetlen egy szói sem füz hozzá a magyar udvartartáshoz, hanem egyszerűen közli a beállott változást, abban a szövegben, a melyben azt a hivatalos lap tegnapi száma közlé tette.

VIDÉK.

Nagy-Bocskerekek rendezett tanácsu városban a városi képviselőválasztások és hó 25-én szokatlan érdeklődés mellett folytak le. Ez alkalommal már a tizedik kerületet képező mozlyai telepítvényesek is választották. Mint eddig, egy év alkalommal is saját-lattal tapasztaljuk, írja bekielődnek, hogy a telepítvényesek az uralkodó partnak politikai eszközje, mert a megválasztottak névsorában alig találunk egyet is, ki arról mondhatnók, hogy a kerület lakosai, hanem mindannyian a kormánypart megítht emberek. A többi kerületekben már inkább mondhatók, hogy a polgarok szabad akaratát nyilvánított. Legelőkelőbb volt a küzdelem a belvárosban, hol dr. Klein Mór főbírói, Krszties Janos polgármester, dr. Mangold Samu, dr. Pejts György ügyvédek, Franz J. L. takarékpénztári igazgoló,

Bányai Jakab tanító és Schaffer Antal apátjelölés örsái jöbbséggel megválasztottak.

Elhalasztott főispáni installáció. *Palfy-Daan* Vilmos gróf Mosonmegye főispánja december 2-ára tervezett ünnepélyes beiktatását december 15-ére halasztotta. Az új főispán — mint levelezők írja — állandóan *Posonyban* fog lakni, a hol fényesen berendezett palotája van.

Nagy-Bocskerekek, mint tudósítók táviratozza, rendkívül izgatott hangulattal folyták le tegnapi városi képviselőválasztásokat. Ot kerültek közül négyben a szerbek győztek s csak egy kerületben sikerült a magyarok följelét megválasztani. Ez a magyar intelligencia körében nagy ekeseredést szült, mert minden kerület, melynek megválasztását a magyarok ellenében a szerbek kezén hajtották végre, az összes kerületben megválasztották, tüntetvén csak az ellen, kik őt évek óta melláttalnak és kíméletlenül bantalmazták.

Posony, nov. 27. *Szalavsky* főispán tegnapi esti személyenattal *Baross* Jusztin trencseni alispán és a törvényhatóság számos képviselője kíséretében *Posonyba* érkezett. A pályaudvaron *Taller* helyettes polgármester, *Klempa* alispán a város és megye tisztviselőivel és mindkét törvényhatóság számos tagja üdvözölték. Ma a megyei hóra tíz órakor és a város-háznál tízezer órákor rendkívül közgyűlés lesz, mely az új főispán leteszi az esküt. Este a polgárság Szalavsky tiszteletére fényes bankettet ad.

Pest vármegye közgyűlése.

— Az Egyetértés tudósítójától. — nov. 27.

Pest vármegye diszterme ma teljesen megtelt megyebizottsági tagokkal. A négyhónapi vakáció után harcias kedvel jöttek el a közgyűlésre, hogy tanulj legyenek egy zajos mozzanatnak, mely a mai közgyűlésre várakozott.

Pontban tíz órakor lépett a terebbe *Beniczky* főispán, *Földváry* alispán és *Sejcs* kapitány kíséretében. A közgyűlési tagok harsány éljenzésben törték ki a karzatlan lévők amugyba tanakodtak, vajon kinek szólhat az éjelenek, a diszmagyarban lévő főispánnak vagy pedig a «bucuzó» alispánoknak?

Az ülés az alispáni jelentéssel vette kezdetét, a főjegyző hangja elvezett a roppant zajban. Csoportok verődtek s mindenütt a «második pont» tárgyalott, az alispán lemondási ügyét. A többség az alispán mellett foglalt állást már előzetesen is, bár nem lehet tagadni azt sem, hogy igen sokan voltak, a kik szívesen örökölték volna meg jegyzőkönnyűségét, az alispán érdemeit s aztán engedtek volna a megérdemelt nyugalmába.

Mely eseményben állott fel Pestvármegye ősz alispánja. Halványan és eldérkenyülve kezdte beszédét és felsorolta lemondásának indokait. Több éjlenkiáltás szakította félbe az alispán beszédét.

Alig végeztet beszédét az alispán, *Gulner* Gyula emelt szót. Beszédéből kivehető volt, hogy maradásra öhajítja bírói az alispán, ő, a ki tizenhat ével ez előtt ellenfele volt Földvárynak az alispán-választásban.

Gulner beszéde több oldalán tetszésben részesült s utána Földváry alispán jelentette be a közgyűlésnek, hogy — *marad*. Az «Egyetértés» orvósól nem fogja megeléjri e hír, mert megbízható forrásból merített értesüléseinek alapján ezt már előzetesen közölték. Az alispán kijelentette, hogy megmarad, de a közgyűlés magára vessen, ha ő nem lesz képes kötelezőségnek megfelelni.

A főispán konstatalta a lemondás visszavételét s most már ismét nagy zaj keletkezett.

Ezután egy sápadt arcu fiatal ember állott fel mint előadó. A sors is úgy hozta magával, hogy ő referálja *Marosvásárhely* és *Győr* átiratát a főrendiház reformja s a kormány egyházi politikai reformja érdekében. A referens ugyanis nem volt más, mint gr. *Csáky* László, a kultuszminiszter fia, a ki természetesen szívesen referálta ez érdekes átiratot.

Most következett egy érdekes csatározás. «A fogarasi veszkiallás», melyről az *Egyetértés* többször foglalkozott, került napirendre. A referens, dr. *Weissmarty* tiszteletbeli aljegyző pártólóg beszélt az átirat mellett, melyben a nemzetiségű igazgatók megállítására felkéri a vármegye közönségét, hogy Erdélyben már most léptessék életbe a közigazgatási reformot.

A főispán hevesen ellenezett s azt a átirat fölött napirendetéről indítványozott, azonban felpatant erre *Forster* Aurel országgyűlési képviselő s egy kiróhanást intézve a kormány és pártja iránt, pártolosa ajánlotta az átiratot. *Földváry* Miklós hasonló szavakkal felelt *Forster*nek s a főispánnal együtt elfogadásra ajánlotta azt az indítványt, hogy a kiegészítés állomástól ne csak Erdély, hanem az egész ország érdekében állónak tartja. *Bossányi* László hasonló értelemben szólott fel s a közgyűlés a főispánnak fenti értelmű indítványát egyhangulag elfogadta.

Az ülés feloszlásáról részletes tudósításunkat következőkben adjuk:

A főispán a napirendetéről előtt *József főherceg* 25 éves jubileumának megünneplése tárgyában tett indítványt, a melyet a bizottsági tagok állva hallgattak meg s zajos éljenzéssel fogadták. A főispán fölmélti azt a különös vonalmat, a mely az uralkodó háznak emez ága és a magyar nemzet között fonnáll. Talán nem szükséges megokolnom — ugymond — azt a késedelmet, a mely ez indítvány megtebelében beállott; ennek oka az, hogy négy hónap óta nem volt közgyűlés. Pedig épen Pestmegye hivatva van, hogy a jubileum ünnepeiben részt vegyen, mert hiszen a dícső emlékü *József* nádor Pestmegye főispánja volt a nemzet újjae fontos tanácsosok. *József* főherceg pedig nagyobbára itt töltötte ifjú korát s mindig érdeklődéssel volt a vármegye iránt. Csak kötelezőség tehetett tehát Pestmegye közönségét, midőn ő fenségét ez alkalommal üdvözli. Indítványozza, hogy a közgyűlés bizza meg a főjegyzőt lekes hang felirat szerkesztésére, a melyet aztán küldöttéss nyujt át *József* főhercegnek. (Zajos helyeslés és éljenzés). Az indítványt a közgyűlés ékként elfogadta, a küldöttéss tajjalit a következőket választották meg: *Beniczky* Ferenc főispán, mint a küldöttéss vezetője, *Földváry* Mihály alispán, *Gulner* Gyula, *Bossányi* László, *Tahy* István, *Csapovszky* József, *Szilágyi* Lajos, *Halász* Zsigmond, *Kapovszky* József, *Szilágyi* Gábor.

Csapovszky József azt a kérdést intézi az alispánhoz, vajon arra a feliratra, hogy a kormány a kö-

igazgatás reformjára vonatkozó törvényjavaslatot előzetesen küldje le, hogy a megye tárgyalhassa és róla véleményét adja, érkezett a válasz. Annál is inkább szükség volna erre, mert a miniszter kijelentette, hogy a javaslatot már legelőkelőbb betervezték. Az alispán megjegyzi, hogy általában szükséges volna az, hogy a helyigminiszter a közigazgatásra vonatkozó összes javaslatokat közölje a vármegyékkel. Reméli, hogy az esetben meg fog történni.

Ezután következett a bejelentés *Földváry Mihály* alispánról a hivatalos állásáról való lemondására, a melynek megtörténte után *Földváry* Mihály emelt szót:

Egy negyedszázada — ugymond — hogy a vármegye szolgálatában állók s 16 éve, hogy a megye közönségének megtisztelő bizalmából fontos és díszes alispáni állást betöltöm. Nagy szerénytelenségnek tartanám önmagától, ha azt hinné, hogy a kötelezőségnek megfelelően a feladatnak mindenkori becsületesen emeltem föl, hogy így vezettem mindenkori becsületesen megtartotta, hogy a közigazgatási pártalantul és pontosan vezesse. Kötelezőségnek tartotta, hogy a megyének meglegelő autonóm jogait védelmezze. (Zajos éljenzés.) A vármegye szellemében volt éjjeni akkor; a midőn politikai kérdésekben mindenkori szabadelvű irányban emeltem föl a szavát. (Éljenzés.) De be kell látnia, hogy az isteni gondviselés folytán olyan nagy kort ér el, a melylyel már a gyöngyösem van összekötve s azt hiszi, hogy most már a legjobb akaratával sem tud saját öhajítása szorít megeléjri annak a fontos kötelezőségnek, a melynek reá vannak ruházva. (Zajos ellenmondások.) Azt hiszi, hogy épen a vármegye iránt való kötelezőség iránt — most van a legjobb ideje. (Ellenmondások.) Elen Földváry Mihály alispán!) Kéri a közgyűlést, metöltessék az alispánválasztás határidejét kitűzni. De addig is, a mig ez megtörténik, kötelezőségnek tartja, hogy helyét el ne hagyja, mert nem akarja a megye közönségének annak kiténi, hogy helyettes alispán vezesse az ügyeket. Ismételve kéri lemondásának elfogadását s a megyének iránta mindig tanúsított jóindulatát akkor fogja majd megköszönni, ha e helyét elhagyja. (Hosszantartó zajos éljenzés. Elen Földváry alispán!)

Általános figyelem közben *Gulner* Gyula szólott föl ezután.

Nem tagadja — ugymond — hogy az elfoglaltság azóta vez rajta erőt, midőn szólarosa jelentkezik, hogy az alispán beszédre válaszuljon. A háts elismerés egy becsülettel megfoglott tisztviselő pálya iránt s aggodalom a megye jövőbeli fejlődése felől, váltakozhat benne. Ime, egy egész ember, a ki teljes életét a közügyeknek a hazának, a vármegyének, tehát a megye közönségének szentelte. A ki több, mint egy negyedszázada óta, a megye bizalmából kezelője volt a közhatalomnak s a megye anyagi és szellemi vezére és irányozója volt. Ez a férfi most, az imént történt kijelentése szerint, az állásától megválni készült s ezzel az életének történetét lapján akar egyet fordítani. Ime, a midőn zaránt le ezzel az élettel is meg, itt vagyonk mindnyájan, a kik bizonyíthatjuk, hogy *Földváry* Mihály híven, becsületesen, férfisan, munkarejgőleg egész teljességével végzte a kötelezőségét. (Zajos éljenzés.) Hatáskörében őre volt a törvényeknek, alkotmányos szabadságunknak. Volt idő, a mikor inkább kihívta a hatalom sújtó érzetét, semhogy a törvény utóiról leteret volna. A hol komoly vesztély fenyegette a vármegye egyik vagy másik részét, nem a táborok rendelkezés, kénytelen s szerepét vállaltotta, hanem mindent megtehet és személyesen intézkedett a leg elhatározással. Elen és pereiben elismerésünket nyujtuk neki. (Zajos éljenzés.) És hogy tudjon ő s vele a vármegye közönsége megnyugodni abban, hogy az alispán elhagyja a helyét most, a mikor nemcsak az osztaltan bizalmat bírja, hanem a mikor a nagy reformok végrehajtásának elősegítése előtt állunk. Nemesek kéré, de a kötelező szavunk is lehet olyan férfi iránt, a kinek eddig a zászlaját követjük. Követjük, hogy szerezze inkább a megjegyzést, mint önmagát. (Éljenzés.) Nem képzeli, hogy a kötelezőséghez alispán most hagyja el a helyét, a mikor munkabőr, egész emberben van szükség. (Éljenzés.) Igen, harádom — így fogadja. Az a bizalom, a mely közzé, nemcsak kéri, de követeli a megmaradását. Elykor mint ellentelt állottam veled szemben. (Éljenzés.) De ha életkorából származó gyöngyösem akadályol meg szolgálni abban, hogy a kötelezőnem nem lesz képes akként megfelelni, a mint ő maga öhajította, akkor ne őt okolják, hanem önmagukat. (Hosszantartó éljenzés.)

Beniczky Ferenc főispán ezután zajos tetszésnyilvánítások közben kijelentette, hogy a közgyűlés tárgyszorátának 2-ik pontja: az alispáni állásról való lemondás folytán teendő további intézkedés — a napirendről le van véve.

Az alispán jelentése, a mely ezuttal a július hó 1-étől október hó 31-ikéig terjedő időszakról szól, *Ilkey* Sándor főjegyző terjesztette elő. Megemlíti a jelentés *Balogh* Inre és *Császár* Zsigmond megyebizottsági tagok elhalálozásáról s aztán fölmélti, hogy a tisztviselői sorából *Rudnyánszky* László városi felső járási szolgabíró lemondott és hogy helyére a választás hónap fog megtörténni. — A közönségségi állapot a helyét négy hónap alatt általában véve kiegyesült volt. Késerség 89 fokkal elő Pestmegye területén, a melynek 241.667 lakosa van. A betegk közül 26 meggyűzött, 62 meghalt, és gyogyítás alatt maradt egy egyen. A járvány elfojtása tárgyában kiadott helyigminiszteri rendeleteket és utasításokat szigorúan fogantatották. A személy- és vagyonbiztonságot nagyob bűnösétek nem zavarták meg. A esendőség teljesen megfelel a hivatásának. A gazdasági viszonyokra vonatkozó kiemelt a jelentés, hogy az 1893. év termése a vármegye nagyobb feleében jókötép volt. A buza általában jókötép, a rozs közép, kivéve egykét járást, a hol a középben alult maradt; árpa közép, zab közép; tengetri jó, burgonya jó. A repce termése is esélyes volt; a dolány jó közép, cukorzepa jó közép termést adott, a loheremag jó közép. A termézetes kaszálok gyengék voltak, a mesterségesek jó közép termést adtak; loheremag termés jó közép. A gyümölcs éjelen szép termést nyújtott. A szőlőtermés némely helyen a korai fagy s a peronoszpora miatt gyenge termést adott, nemcsak mennyiségre, de minőségére is. Az állategészség állása a lefolyt négy hónap alatt kiegyelő volt.

A szabadkai katolikus naggyűlés.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Bácsmegyei katolikusok tegnap tartották meg Szabadkán a naggyűlést, hogy a kormány egyházi-politikai javaslataival szemben elfoglalt álláspontjukat nyilván kifejtsek s e javaslatok ellen tömés megjelenséssel tiltakozó szavakkal óvást emeljenek. Ez a naggyűlés a soproni és a komáromi után a katolikusoknak ez ügyben a harmadik naggyűlése. Bácsmegye minden részéből már szombaton özőnöltek a meggyűlésre az azon résztvevők. Az esti vónattal érkezett meg a gyűlés világi elnöke, gróf *Estésházy* Miklós Mór, több világi és egyházi előkelőséggel. A pályaudvarban az előkelőségek fogadására *Amuzsich* naggyűlést jelent meg, a ki gróf *Estésházy* üdvözli bezzel fogadta. *Császka* György kalocsa érsek, a kinek érseksége tartozik Szabadka, nem jött el a gyűlésre. A vendégeket hosszú kosior vitte be a városba. Este ismerkedni estély volt a «Barány» vendéglobon.

A naggyűlés vasárnap a «Pest» szálló nagy termében folyt le. A terem szépen volt feldíszítve; az előnk emelvény felett a pápa és a király arcképe volt elhelyezve. A terem zsúfolásig megtelt; mintegy ezeren lehettek jelen, a karzatok is egészen megteltek, valamint a szomszédos termek is. A bácsmegyei nagyobb községek és városok esaknem mind képviselői voltak.

Jelen voltak a többek között: herceg *Odecsalchi* Livius, gróf *Chotek* Rezső, báró *Rédai* Béla, báró *Gudenus* Ervin, *Antunovich* József országgyűlési képviselő, dr. *Boromisza* Tibor kalocsa kanonok, *Palotay* László nagyváradi kanonok, *Szentiványi* Zoltán kir. táblabíró, *Molnár* N. János komáromi apátjelölés, dr. *Prohászka* Ottokár esztergomi hittanár, *Antunovich* Mátyas főjegyző s a szabadkai szabadvilági párt elnöke, *Zomborevics* Ferenc ügyvéd, *Mamuszich* László polgármester, *Vajtas* Félix főjegyző, *Galffy* György ügyvezető és bizottsági tag, *Kiss* Abel földművelő, *Vajay* Antal, *Milassin* Ignác és *Antunovich* István földművelők stb.

A gróf díszmagyarban jött a terembe s foglalta el az elnöki széket. Mellette dr. *Boromisza* Tivadar kanonok, egyházi elnök és *Mamuszich* prépost foglalt helyet. Erre a szabadkai katolikus legényegylet a Szózatot és a pápai himnusz énekelt.

Ezután *Boromisza* egyházi elnök *Császka* György kalocsa érsek követezték táviratát olvasta fel:

«Meg lévén győződve, hogy a bácsmegyei kath. naggyűlés Szabadkán meglepett panjaimat és hiányomat esakis szent hitük és egyházuk iránti hűség és vallásosságát párosult hűbizalssal hozta össze a naggyűlési méltóság világi hűbizalssal elnöke és a többi vidéki t. ez. vendégeket egyetemben, szívből üdvözölöm

kórházba. Ma reggel hét órakor Sonntag János keresz-

— A rendőri sajtóútra hírel. A nyomor.

A KOLERA. Budapestben tegnap öt kolera megbetegedés és két

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. Az operaházban tegnap volt az első delatáni

Takács Mihály, operánk első baritonja, ma kapta meg

A vizsinház ügye. A vizsinház ügye ismét közre

GYÁSZROVAT. Schwartz Sándor török-szent-miklósi lakos e

A szlívnevezai hős utója. Zárbród, nov. 26. Gróf Hartenau holttettét

SPORT. A budapesti lovassági egyesület tegnap délelőtt

EGYLETEK, TÁRSULATOK. — A Lipótvárosi Jótékony Egyesület tegnap dé-

A közönség köréből. MOLLY-FRANCIA BÉKESÉSZŐ-SO

Nyílt levél ÖNÖDY GÉZA országyűlési képviselő urhoz!

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK. — Sajtóper. Emelítettük már, hogy Krosch János

GYÁSZROVAT. Schwartz Sándor török-szent-miklósi lakos e

A szlívnevezai hős utója. Zárbród, nov. 26. Gróf Hartenau holttettét

SPORT. A budapesti lovassági egyesület tegnap délelőtt

Montevideo, nov. 26. A törvényhozó testüle-

London, nov. 27. A „Times“-nak jelentik

KÖZGAZDASÁG. New-York, nov. 26. A tőzsde gyenge irányzattal

KIALLITÁSI ÜGYEK. — A Czukoripark a millennium kiállítására

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE. — Gróf és pénztárgy. Ez érdekelt giró

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTEKŐZŐSDE. — November 27. — Gabonatorzsda.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTEKŐZŐSDE. — November 27. — Gabonatorzsda.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTEKŐZŐSDE. — November 27. — Gabonatorzsda.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTEKŐZŐSDE. — November 27. — Gabonatorzsda.

